

Arbetarrörelsens arkiv

Helsingborg var en av de platser där arbetarrörelsen sedan gammalt hade en tradition värd att bevara för eftervärlden. Insamlandet, arkivera och vårda de första dokumenten hade i hög grad försummats. Redan på 1930-talet insåg man att arbetarrörelsen har en viktig roll och att historien var väl värd att bevara för framtiden. Stadens ledande politiker hade möten om detta och efter en ganska lång tid fattade man beslut om att bilda arkivet.

ABF fick uppdraget att kalla till ett möte den 16 oktober 1938 för att diskutera möjligheterna till att bilda och skapa ett Arbetarrörelsens arkiv. Representerade vid mötet var tidningen Skånska Social-demokraten, olika fackföreningar, arbetarkommunen samt enskilda medlemmar. Mötet öppnades av Karl Salomonsson och man diskuterade olika lösningar av arkivfrågan. Arkivets syfte var att samla, vårda och visa arbetarrörelsens handlingar och dokument för allmänheten och forskare. Men sen kom kriget emellan.

I juni 1943 hölls ett nytt informations- och diskussionsmöte där man också bildade en arkivkommitté med fem personer. Nu satte arbetet in med hur det hela skulle organiseras. Hur skulle ekonomin lösas. Hur skulle arkivet inredas med hyllor och annat utrymme. Arbetarrörelsens arkiv i Stockholm som grundades 1902 var ett stort stöd med råd och anvisningar.

Den 23 mars 1944 fattades beslut om att bilda arkivet. Samma år i september gick arkivnämnden ut med en skrivelse till arbetarrörelsens organisationer i Helsingborg att inget material som har med arbetarrörelsen och dess historia får på inga villkor kastas eller förstöras. Till arkivarie hade arkivnämnden anställt ABF:s expeditör Axel Ewerts-Larsson vars uppgift var att samla och katalogisera av det inkommande materialen. En av arkivnämndens främsta uppgifter var att lösa inrednings- och ekonomifrågan.

Ett konstituerande möte hölls den 15 januari 1945 och i oktober samma år med uppmaningen att bistå med de ekonomiska resurserna och med förslaget att organisationer upp till 25 medlemmar skulle betala fem kronor och sen i en stigande skala till organisationer med över 600 medlemmar skulle betala 100 kronor. Trots det så var det väldigt svårt i början att få de olika organisationerna att inse vikten av ett arkiv.

Till en början fanns arkivet i Folkets Hus vars lokaler man snart växte ut. Den delen av Folkets Hus (som inte finns idag) mot Hantverkargatan blev nästa ställe. Arkivet växte och nya behov av lokaler uppstod. En bit in på sextioalet var arkivet så stort att behovet av större och mera ändamålsenliga lokaler, man ville förvara allt utan risk för förstöring. Diskussioner fördes kring olika förslag och i maj 1969 togs beslutet om att flytta till nuvarande plats.

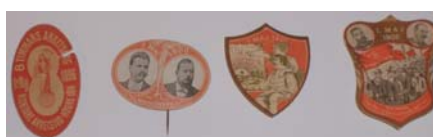
Även andra ideella organisationers material kommer in som arkivet att få ta hand om. Därav ändras namnet till Folkrörelsearkivet och det sker under 1973.

Till största delen finns arbetarrörelsens material men även nu bland annat nykterhetsrörelsen med material från starten 1882. Där finns också ett stort antal standar, fanor och fantoppar. Mikrofilmat material som

t.ex en komplett samling av tidningen Skånska socialdemokraten. Den tidningen startade i Helsingborg 1907 och fortsatte till år 1954 och levde vidare under namnet Nyheterna fram till 1965.

Det finns också ett röstarkiv där äldre personer som varit verksamma inom arbetarrörelsen berättar om sin barndom, uppväxt och arbetet inom olika rörelser. Det finns ytterligare material från en hel del organisationer.

Gå in på arkivets hemsida så finner du en bra överblick över de organisationer som har sitt material arkiverat www.arkivhbg.se

Arkivet jobbar vidare med digitaliseringstankar som börjar bli allt mer konkreta nu.

Björn Engdahl, arkivets föreståndare berättar:

Visioner

Vi har en förhoppning att kunna nå mer ungdom från högstadiet i framtiden för att berätta för dem om Helsingborgs historia sett ur föreningslivets ögon.

Ekonomi

Det är gratis att besöka oss fast vi tackar inte nej till ett litet ekonomiskt bidrag till arkivet. På så sätt stöttar ni vår verksamhet så att den kan fortgå.

Exempel på "sponsorer" är studieförbund, politiska organisationer, fackliga organisationer, pensionärsorganisationer, andra blandade föreningar samt inte minst enskilda personer

Vi skulle gärna vilja göra stora delar av arkivet digitala så att helsingborgarna kan få informationen genom Internet. Det är även ett sätt att bevara kvaliteten på arkivalierna.

Tyvär så saknar vi själva de ekonomiska resurser som behövs för att göra delar av arkivet digitalt.

Öppettider

Folkrörelsearkivet är

normalt **öppet helgfri måndag-torsdag 9.00-16.00** med lunchstängt 12.00 - 13.00. Fredagar har vi öppet 9.00-12.00. Övre Långvinkelsgatan 95

